

Filosofie jako disciplína

Filosofie je velmi zvláštní „disciplínou“, protože není žádná „daná“ instance, která by mohla s poslední platností rozhodovat o tom, co filosofie je a co není. O tom, co je filosofie, a zejména o tom, čím by filosofie měla být, rozhodují (i když nikoli s poslední platností) sami filosofové. Přesněji řečeno, o tom rozhoduje každý filosof podle svého vlastního vědomí a svědomí a na vlastní riziko. Což ovšem vůbec neznamená, že se každý může rozhodovat libovolně či dokonce svévolně. Důsledkem toho je také způsob, jak ten který filosof bude chápat filosofii jako „disciplínu“; je možno připustit, že samo slovo „disciplína“ může být někým, kdo se považuje za filosofa, odmítnuto. Jde pak o to, zda jsou jiní filosofové ochotni naslouchat tomu, kdo takto disciplínu a disciplinovanost (tedy aspoň nějaká pravidla a normy) odmítá. Byl by to asi velmi zvláštní případ, jakási výjimka. A právě proti takovým výjimkám, ať už programovým nebo prostě „nedisciplinovaným“, byla (pod vlivem „věd“ a jejich přeceňování) vytyčena úloha, zvědečtit filosofii, upravit ji podle vzorů a norem, platných ve vědách, nejrady exaktních (ale třeba i jiných). Ale to je ovšem jen opačný extrém.

(Písek, 120621-1.)